

KÁVÉESOK LAPJA

VI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

18. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávés Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38., III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rékk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága 1. é. szeptember hó 25-én (esütörtökön) délután félét órakor az ipartestület tanácstermében (VIII. József körút 38. sz. I. emelet)

előjárósági ülést

tart. melyre az előjáróság tagjait meghívja Budapest, 1930. szept. 15-én.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.
főtájtár. elnök.

A vendégipar megszervezése

Vendégipar és nem vendéglőipar, mivel nem tisztán egyetlen iparág kérdéseiről kívánunk szólni, hanem mindazon iparágokról, amelyek vendégek kiszolgálásával, ellátásával és szükségleteik fedezésével foglalkoztak.

Igy tehát vendégipar alatt értjük a szállodás, vendéglős és kávé, korezmáros, kávémérő, kifőző, sőt cukrásziparokat, amelyek szűkebb vagy tágabb keretek között ezt a célt szolgálják.

Meg kell állapítanunk azt is, hogy mind-ezen iparágaknak évek, sőt évtizedek óta működő szervezetei vannak, amelyek a törvény és a gazdasági viszonyok parancsolt feladatainak erejükhöz képest jól vagy kevésbé jól megfelelnek.

Amikor a vendégipar megszervezéséről beszélünk, nem ezekről a meglévő szervekről szólnunk, helyesebben nem akarjuk ezek munkáját kritizálni, vagy azok formáját megváltoztatni, nincs tehát szó semmiféle fúziókról vagy más átalakulásról, hanem megkíséreljük megállapítani azokat a feltételeket és módozatokat, amelyek mellett ez iparágak, amelyek ma apró széttagolt töredékeket és érdecsoportokat alkotnak, szerves egységbe foglalhatók és szilárdnak és közgazdasági jelentőségüknek megfelelő érvényesüléshez juthatnak.

Tudjuk nagyon jól, hogy a fennálló szervezetek, testületek, szövetségek stb. munkájának igen nagy részét a gazdasági viszonyokkal, a fennálló hatósági intézkedésekkel való küzdelem veszi igénybe. Egyenként és sokszorosan fejtjük ki ugyanezt a munkát és ugyanarra a kérdésre elaprózva fordítunk igen sok erőt, amely egyesülve és összefoglalva sokkal többet jelentene.

Kétségtelen az is, hogy a szervezetek munkájának egy részét az adminisztrációs munkákon kívül azok a határviilongások veszik igénybe, amelyeknek élet a rendkívüli viszonyok, a megélhetés nehézségei élezték ki. — Azonban így hisszük, hogy ezek a kérdések egy kis kölcsönös megértéssel és jóakarattal megoldhatók vagy felfüggeszthetők addig, amíg általános nagy gazdasági bajaink némileg kedvezőbb irányban megoldódnak.

Ez az elaprózottság és sokféle való munkáság az oka annak, hogy ez a nagy tekintélyes vendégipar, melyhez nemcsak iparüzőinek szorosabb érdeke, de nagyfontosságú idegenforgalmi, közgazdasági, termelési érdekek fűződ-

nek, kifelé a fórumon nincs képviselve és alig van hely, ahol bajainkat és panaszainkat a nyilvánosság előtt megszólaltathatnók.

Az iparosság általában véve panaszkodik a mellőzöttségről és a közéletben való háttérbe szorítottságról, de a vendégipar exponensei még az ipari életben is háttérbe szorulnak.

A székesfővárosban, a szakipari testületek rendszerénél fogva, legalább az ipari életben való megnyilvánulás való lehetőségévé téve, de a vidéken, ahol a vendégipar tagjai az általános ipartestületekbe tartoznak, csekély létszámuknál fogva csak a legritkábban érvényesülhetnek. Egyes nagyobb helyeken ipartársulati szakosztályok formájában igyekeznek helyi érdekeiket érvényre juttatni, azonban az általános kérdésekben való állásfoglalásra — ha azok a vendégipar érdekeit érintik — az általános ipartestületek nem igen bírhatók, tisztelet a kivételeknek.

Vannak országos jellegű érdekképviselők is, amelyek ipari érdekeket szolgálnak ugyan, de amelyek elsősorban a túlnyomó többséget képező egyéb iparágak érdekeit képviselik, a vendégiparokét csak alkalmasszerűen és kivételesen.

A vendégipari országos szövetségek pedig oly gyengék és szétágazó irányúak, hogy azok munkássága egy-egy közgyűlés vagy kongresszus rendezésével kimerül.

A fennálló hatósági jellegű szervezetek közül egyedül a kereskedelmi és iparkamarákban találunk némi megértést és támaszt, különösen pedig a budapesti kamarában, aminek okát egyrészt annak is be kell tudnunk, hogy itt a vendégipar megfelelő exponensekkel van képviselve és így a felmerülő ügyeknek a gyakorlati iparüző szempontjából való elbírálása biztosítható.

A székesfővárosi törvényhatósági bizottságában, a városok és megyék közgyűlésén iparunk alig szerepel, a fővárosi intézőbizottságában van ugyan egy igen értékes és tiszteletreméltó képviselője a vendégiparnak, aki azonban a megbízatását nem annyira mint iparüző, hanem mint társadalmi, kulturális és egyházi vezetőférfiú nyerte.

Arról pedig, hogy parlamenti képviselőnk is legyen, jóformán szólni sem merünk, annak ellenére, hogy az állami terhek igen tekintélyes részét viseli a vendégipar és talán méltányos lenne, hogy mód adassék a hozzájárulásra akkor, amikor új meg új közterheket rónak reánk.

Ily módon alig van módunk a közéleti nyilvánosság fórumán megszólalni, bajainkat feltárni, a vendégiparról csak ritkán esik szó, legfeljebb akkor, ha terhek viseléséről beszélnek. Vannak, elismerjük, jó embereink és barátaink, akik itt-ott szót emelnek értünk, de ez a felszólalás inkább a jóindulatú tolmács, nem pedig a közvetlenül érdekelt fél beszéde.

Nagyon kívánatos lenne tehát, ha a rendelkezésünkre álló erőket összefoglalva egy oly egységes tömböt alakítanánk, amely egyéni érdekek és hűsárok háttérbe szorításával igyekeznék a vendégipari érdekeket erőteljesebben érvényesíteni és utat-módot keresni arra, hogy iparunk a hozzá méltó és őt megillető képviselést minden fórumon elnyerje és megszerezze.

E végből a következő konkrét indítványt

vetjük fel. Alakítsák meg a fővárosi és vidéki vendégipari szervezetek, tehát szállodás, vendéglős, kávé, cukrász ipartestületek, korezmáros, kávémérő, kifőző stb. ipartársulatok a vidéki ipartársulatok szakosztályai, az ezen iparokban megalakult szövetségek a Magyar Vendégipari Blokkot.

Nem egyenként és személyenként, de egyenként, amivel azt kívánjuk dokumentálni, hogy a blokk nem kívánja ezek működését érinteni és zavarni, hanem azokat egybefoglalni. Egyének nem is lehetnének tagjai a blokknak.

E blokknak feladata lenne egyrészt azokat a kérdéseket, amelyek az összes érdekelt iparágakat egyaránt érdeklik, közös eljárás tárgyává tenni: p. o. italméresi ügyek, adózási ügyek, szabályrendeletek kérdése, tisztességtelen verseny problémái, stb. stb., az egyes iparágak között felmerülő vitás ügyek tisztázása és a vendégipar érdekeinek: idegenforgalom ügyei, ipari hitel stb. stb. a nyilvánosság elé vitele és hathatós képviselése.

Arra kell főrekednünk, hogy mindenütt, ahol arra szükség van, a vendégipar képviselői is helyet foglaljanak és a mi existenciális problémáink ne legyenek politikai pártok agitációs eszközei.

Nincs módunk politikai állásfoglalásra, nekünk csak egy politikánk lehet: a kenyér a megélhetés politikája. Vagyunk annyian és oly erősek, hogyha összefogunk, módunkban van mindenüvé iparunk képviselőit bejutatni és meg vagyunk győződve, hogy ha ez sikerül, a vendégipar bajai nem fognak oly kevés megértéssel tárgyalatni, mint azt most nem egyszer tapasztaljuk.

Tanuljunk Németországtól, ahol minden érdekeltégnek meg van a maga „Spitzenorganisation“-ja, amely a költelekbe tartozó összes szervezeteket összefoglalja és azoknak súlyát és tekintélyét megalja.

A közelmúltban is bebizonyult e szervezkedés értékes volta, amikor a kamarai választások folyamán mint ad hoc megalakult vendégipari blokk sikerült megfelelő jelölést és jelöltjeink megválasztását elérnünk.

A közel jövőben megtartandó községi választásokra máris megindultak a mozgalmak. Ez alkalommal máris mód nyílnék, hogy megfelelő szervezkedés esetén a vendégipar képviselőit behozhassuk a fővárosi közgyűlésbe.

Meg vagyunk győződve arról, hogy e szervezkedés meghozná a maga értékes gyümölcseit.

Vázlatos gondolatokat vetettünk papírra, nyersen, kidolgozatlan formában. Természetesen, kellő megértés esetén, mód lenne arra, hogy e szervezet alapelveit részletesen kidolgozzuk, bár már most hangsúlyozzuk, hogy egy mozgékony, az élet viszonyaihoz alkalmazkodó és azt szolgáló alakulatot hozzunk létre, mely lehetőleg megköltöttség nélkül gyakorlati kérdéseket szolgáljon.

Nagy érdeklődéssel várjuk, hogy kezdeményezésünk minő megértésre és visszhangra talál.

Az idők és a viszonyok sürgetnek, össze kell fogunk. Várjuk az érdekeltségek hozzájárulását — a kezdeményezés és szervezés munkáját mi készséggel vállaljuk.

Mészáros Győző.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

BUDAPESTI
Telefon: József 462—63
462—64
462—65
323—07

KÖZPONTI ÁLTALÁNOS TEJCSARNOK

VII., ROTTENBILLER UCCA 3!

A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréseinek szállítója.

Tojás-osztály.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: József 338—91
346—68
350—16

Sürgőncím: „Közte Budapest”

STEINER keksz és ostyagártmányai a legjobbak!

Ufázás a világ körül a kávéházakon át Hol isszák a világ legjobb kávéját?

A tizenhatodik század közepe táján élt Augsburgban egy Leonhardt Rauwolf nevű orvos, akit Kelet után való vágyakozása messzi utazásra késztetett. Eljutott *Arábiába* és *Szíriába* és Aleppo városában olyasmit látott, ami nagyon fellelkesítette: meglátta az első kávéházat, amelyben élete első eszése kávéját itta meg. Amint megírta „porcellánból csinált” eszésekkel szűresölték a „jó italt”, amely ugyan „oly fekete vala, mint a tinta”, de mégis kifinomán ízlett és a gyomornak „igen javára” valónak tetszett. A kávéházak magukban véve nagyon egyszerűek voltak, voltaképp csak nyílt helyiségek, ahol a vendégek a földön ültek és úgy, amint Keleten most is szokásban van, számlálatlan mennyiségű eszést feketéket fogyasztottak.

Rauwolfnak ez a jelentése az első német nyelvű megemlézése és leírása a kávéháznak. *Arábiában* akkor is csak alig száz éve ismerték a kávé és ezért a kávéházak felállítása még Keleten is valami újszerű volt. A törökök is csak ezidő szerint szokták meg a kávé rendszeres fogyasztását. *Konstantinápolyban* állítólag az első kávéházat 1554-ben nyitották meg. Mindenesetre ez volt az első európai kávéház. *Egyiptomnak* már az 1511 év óta *Cairóban* meg volt az első kávéháza.

Közel száz évig tartott, míg *Európa* a kávéházbajáris örömeit megismerte. *Veneciában* 1645-ben nyitották meg az első kávéházat, egy helyiségben, melynek ablakain még táblák sem voltak. Öt évvel később *Angliában* is volt két kávéház, az egyik *Orfordban*, a másik *Londonban*, ahol kényelmes, sokablakos helyiségekben török módra elkészített kávé fogyasztottak. A kávéházakban való üldögélés nagyon ízlett az angoloknak és röviden más angol városokban is nyitlak kávéházak, úgy hogy a naponkénti kávéházbajáris sokaknál nélkülözhetetlen szükségessé vált, annál is inkább, mivel ott kereskedelmi üzleteket is kötöttek, sőt politizáltak is.

Egy szép napon ugyan rendelet jelent meg, ha az angol kávéházakban a politizálás nem szűnik meg, ezeket a helyiségeket könyörtelemmel be fogják zárni. Rómában még a 18-ik század elején is szigorúan el volt tiltva a politikai tartalmú beszélgetés. Sőt *Bécsben* hatósági biztosokat rendeltek ki, akik a kávéházi beszélgetéseket kihallgatták és az esetleg hallott politikai nyilatkozatokat a hatóságok tudomására hozták. *Budapesten* már előbb nyitlak kávéházak és úgy egykor, mint most is, *Budapest* a kávéházak városa. *Magyarországnál* később került a kávéház *Franciaországba*. Legelőbb *Marseilleben*, később *Párisban*, ahol 1672-ben egy örmény nyitlak kávéházat. *Párisban* jó talaja volt a kávéházi életnek, de az első kávéosok még sem találták meg számításukat. 1689-ben nyitlak meg a „Café Procope”, elegáns helyiség, mely azelőtt az előkelő világ fürdőháza volt; mint ahogy tulajdonosa olasz cukrász volt, kitűnő édességeket és az első gyümölcsfagyalaltot lehetett kapni és ezzel a kávéházlátogatás *Párisban* is polgárjogot nyert. Amint aztán *Voltaire* a *Café Procope* törzsvendége lett, megszületett az irodalmi kávéház, mert ezentúl mindenki, aki magát „szellemi” tényezőnek tartotta, azokba a helyiségekbe tödült, ahol a nagy költőfilozóf kávéját itta. *Németországban Hamburg* volt az első város, mely az 1679. évben kávéházzal dícsékedhetett. *Berlin* csak 1721-ben következett, amikor már *Regensburgban*, *Lipcsében* és *Nürnbergben* voltak kávéházak.

A számos kávéház kifejezett versenye arra késztetett, hogy a vendégek szórakoztatásáról is gondoskodjanak. Így *Berlinben* a tizennyolcadik század közepén nyitlak az első zenés kávéházak, egy párisi kávéházban már 1711-ben hangversenyeket rendeztek, amelyen groteszkül öltözött vak zenészek játszottak,

mialatt egy másik kávéos pupos emberekből álló zenekart szerepeltetett.

Bécsben az ezüstös kávéház vonzott, mert a falak, asztalok, székek és fogások ezüstszínen ragyogtak és minden edény ezüstfényű fémből, vagy ezüstből készült.

Londonban 1790-ben egész új fogással próbálkoztak: egyik kávéházból kitiltották a férfiakat, csak nőket boesátottak be és a kiszolgált személyzet is csak nőkből állott. Jó üzletet csinált egy *Covis* nevű londoni kávéos, aki egy ügyes meehanikussal olyan billiárdot készített, mely a maga nemében esodaszerkezettel bírt. Amíg azon játszottak a billiárd belsejéből zenező hallatszott, ha azonban a játékos hibázott, reesegő fütyülés, ha pedig a golyó kiugrott, gúnyos kacaj hallatszott. A nyerést dobok és trombiták jelentették a szerencsés győzőnek. Ezen a billiárdon a játék a rendes játékpénz háromszorosaiba került, de olyan nagy volt a tolongás, hogy *Covis* három hét alatt behozta az asztal költségeit. Még eredetibb volt a „mechanikus kávéház” *Párisban*, amelyben a vendégeket automatikus módon szolgálták ki. A vendég rendelését szöves útján adta le, hamarosan megnyitlak az asztalon felszerelt fedőlap és a rendelés egy kis tálcán lassan felemelkedett.

Ugyanancs *Párisban* jött egy irodalombárát, de jó üzleti érzékekkel bíró *Salis* nevű kávéos arra a gondolatra, hogy helyiségében költöket és zenészeket léptessen fel, akik saját műveiket adták elő. A párisi irodalmi kávéházak mindmoganig megtartották sajátosságaikat és mindegyiknek meg van az ő meghatározott irodalmi vendégsereg. A spanyol kávéházakban mindenekelőtt az tünik fel, hogy hétköznapon a női közönség teljesen hiányzik. Hétközben a kávéházba járni nem illik a spanyol nőknek, ehelyett azonban vasárnap annál nagyobb a női vendégsereg. Egyébként sajátságos, hogy aki fizetni akar, tenyerébe tapsol.

Az egyes országok szokásai szerint a kávé íze különböző. A valódi kávészakértők számára csak egyetlenegy hely van, ahol a kávé klasszikus jószág és ez *Abrahám Nafisnak* — *Abdul Hamid* egykori kávéfőzőjének kiesiny jelentékelen sztambul kávéháza. A szultán, aki naponként hetven eszese kávéit is megivott, azt mondotta, hogy az ő kávéfőzője főzi a világ legjobb kávéját, miért nem is ivott mást, mint amelyet *Abrahám* főzött. És hogy ennek a kávéfőzőmesternek közönsége van, nem kell külön megemléstünk.

(Pester Lloyd.)

Kisipari hitel

Köz tudomás szerint a minisztertanács a kisipari hitel ellátásának céljára 10 millió pengőt szavazott meg, amelyből 2 millió a fővárosi, 8 millió pedig a vidéki kisiparosság hiteligényeinek ellátására szolgál.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet a hitelek folyósítását már meg is kezdte. A tájékoztatót az alábbiakban közöljük:

1. *Kik kaphatnak költsont?* A Budapesti Kisipari Hitelintézet Rt.-nél esakis kisiparosok és kiskereskedők kaphatnak költsont.
2. *Alapfeltételek:* Csak az kaphat költsont, aki maga is hitelképes és vagy két jó kezest tud állítani, vagy pedig tehermentes ingatlanal, vagy jó áruváltóval, vagy kézizálogfedezettel rendelkezik, vagy pedig számlaköveteléseket engedményezhet.
3. *Az igényelhető költsontösszeg.* Kezesek esetében rendszerint legfeljebb 4000 pengő költsont igényelhető.

Elsőhelyű táblázás, kézizálogfedezet vagy számlakövetelés engedményezése ellenében rendszerint csak 16.000 pengő hitel igényelhető, de az igényelhető összeg az ingatlan becsértékének legfeljebb 25—33 százaléka lehet. Kézizálog tárgyaknál a zálogtárgy 40—50 százaléka. Számlakövetelés engedményezése esetében a követelés 50—75 százaléka.

4. *Hogyan igényelendő a költsont?* a) Kezeségi költsontigénylés esetében kitöltendő az intézetnél kapható fehér színű költsontkérő ív. Különösen pontosan és olvashatón kell vezetni az ívre a költsontkérő nevet, műhelyének címét, lakhelyét, a vagyoni viszonyaira vonatkozó adatokat, az igényelt költsont összegét, a kezesek nevét, foglalkozását, lakhelyét, továbbá, hogy a hitelkérő, vagy kezesei voltak-e már kényszeregyezésben valamint, hogy a kért költsontösszeget az igénylő milyen célra óhajtja felhasználni. A kitöltött kérvényt az intézetben az igazgatónak kell bemutatni, utána pedig a skála szerint meghatározott tudakozódási díj a 4-es számú pénztárnál lefizetendő. A költsont igénylő üzemének

tűz- és betörés ellen biztosítva kell lennie.

b) Ingatlan költsontkérő, valamint kézizálog és engedmény költsontkérőnél a költsontigénylés bejelentése az intézetiunknél kapható zöld költsontkérő íven történik, amelynek következő rovatai töltendőek ki különös gonddal: a költsontkérő neve, műhelye és lakhelye, vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok, az összeg, az összes hovaforrdításának megjelölése, az ingatlan telekkönyvi betét és helyrajzi száma, fekvése (utca megjelölése) az épület rövid körülírása, a vételár és a költsontkérő szerinti becsérték, illetve a kézizálogtárgy, vagy a számlakövetelés megjelölése és becsértéke. Már az igénylés bejelentésekor behozandó ingatlan költsont esetben a hiteles telekkönyvi kivonat, valamint az utolsó adófizetésre vonatkozó nyugalta és igazolandó az ingatlan tűzbiztosítása. (Ha az ingatlan biztosítva még nem volna a biztosítás feltételeire vonatkozólag készségesen adunk felvilágosítást.)

Az így felszerelt költsontkérvény az intézetben az igazgatónak mutatóndó be, utána a 4-es pénztárnál lefizetendő a skála szerinti becsles díj.

5. *A költsont elbírálása és az erről szóló értesítés.* A szombati benyújtott költsontkérvények elbírálása, ha különös akadály nem merül fel, legkésőbb az erre a szombatra következő második hét szerdájáig történik. Az igazgatóság határozatát írásban közöljük.

STAUFFER
sajtok vezetnek!

Első Magyar Hygienikus Padlóolajozó Vállalat

Budapest, VII. Dohány u. 102. Tel.-hívó: J. 305-91
Elvállal: éttermek, raktarak és mindennemű helyiségek padlózatának olajozását. Kérjen ajánlatot! — Fertőtlenítő hatású, kellemes illat, hygienikus portalanító munka

KNUTH K.
MÉRNÖK ÉS GYÁROS
BUDAPEST VII. KER. **Viz-vezetékek**
GARAY UCCA 10. SZ. **Központi fűtésék**
TELEFON: JÓZSEF 310-75

Kávéháztulajdonosok figyelmébe

Budapestben 25 éve fennálló és az építéparban a legkitűnőbb referenciákkal rendelkező építési vállalkozó olcsó és szakszerű kőművesmunkákat végez (u. m. utcai és udvari homlokzatok tatarozását a legdiszesebb kivitelben nemes vakolattal, külső-belső homlokzatok vihart álló mészfestéssel, lakások és üzletek átalakítása legkisebbséig a legnagyobbig, udvarterek, folyosók és konyhák beton, terrazzo, lap és csempeburkolását, ács tetőfedés és bádógumunkát a legolcsóbban vállal havi és negyedévi részletfizetéssel. Rajzok és építési engedélyek a vállalati összegben foglaltatnak, költségvetéssel azonnal szolgál.)

Zimmermann Lajos kőművesmester, építési vállalkozó, VIII. Baross-utca 111. szám. — Telefon: J. 412—31.

JUVENTUS

FAÁRUGYÁR ÉS BERENDEZŐ VÁLLALAT

Budapest, VIII. Magdolna ucca 6/a

Ewaldt Béla tervező-iparművész
műszaki vezetése alatt.

Tervezi és készíti a kávéházi és vendéglői szakmához szükséges berendezési tárgyakat elsőrendű kivitelben.

Alapítva 1886-ban
Herzka, Halász és Berger
vas és rézbutor-gyár
Budapest, V., Lipót-körut 10.
Teljes kávéházi és szállodai berendezések.

Kantos Festvérekr. t.

festő, mázólo és tapetázó iparüzem
Budapest, VI., Korn Éde ucca 5
Telefon: 194—51 és 185—23

Kávéházak, szállodák, éttermek, festő, mázólo és falkárpit munkálatait művész ki vitelben végezzük.

DUNA KEKSZGYAR FAGYLALTOSTYA KÜLÖNLEGESSÉGEI A LEGJOBBAK

TELEFON: JÓZSEF 315-11.

6. *A folyósítás.* a) Kezességi kölcsönöknél a kölcsönkérő — amennyiben mégis ember, úgy a felesége is — és kezesei a megszavazás után személyesen tartoznak a kölcsönosztálynál jelentkezni, ahol személyazonosságuk igazolása után sajátkezü aláírásuk nyilvántartásba vétetik. Személyazonosság a hitelkérő által fényképes hatóságok okmányával, a kezesek által házassági, v. születési anyakönyvi kivonattal, v. iparigazolvánnyal, vagy egyéb hiteles hatósági irattal igazolandó. Ezután a kölcsönösszegekről 3 havi lejáratu váltó állítandó ki, amely a kölcsönosztályban a kezesek által is aláírandó. A kölcsön kifizetése alkalmával a 3 havi kamatot előre levonjuk. Kezes kölcsönöknél a kamatot ezidő szerint az állami hitelkereten belül 7 és fél százalékkal.

b) Ingatlankölcsönöknél a megszavazás után az ingatlan tulajdonosainak az intézet jogi osztályában kedd és szombat kivételével d. u. 5—7 óra között kell megjelenniük a bekelezési iratok kiállítására végett. A fényképes személyazonossági iratait mindenki hozza magával. Ezután történik a teher bekelezése, aminek alapján a kölcsön a váltó benyújtása ellenében kifizetésre kerül. A váltók benyújtása a számfeljegyzésnél történik. A kifizetéskor 3 (vagy 6) havi kamatot előre levonunk. Ingatlankölcsönöknél a kamatot ezidő szerint az állami hitelkereten belül 7 és fél százalékkal.

7. *Visszafizetés, illetve törlesztés.* A nyújtandó kölcsönök 3, vagy havi lejáratnak. a) Kezességi kölcsönöknél rendes körülmények között negyedévenként a kölcsönnek 20 százaléka törlesztendő. Múltányos esetekben azonban megengedhető, hogy az első negyedév letele után csak 10 százalékos törlesztés, a további negyedévekben pedig az eredeti kölcsönösszeg 20—20 százaléka.

b) Ingatlankölcsönöknél 3, vagy 6 havi váltó adandó. Tekintettel a fedezetre, rendes körülmények között a kölcsön kisebb (5 százalékos) törlesztés mellett több ízben prolongálható, de a prolongációk alkalmával természetesen az elsőhöz hasonló módon aláírt új váltót kell adni.

A prolongálás jogát az intézet fenntartja magának.

Kartel-törvénytervezet

Az igazságügyi minisztérium a kereskedelemügyi minisztériummal egyetemben elkészítette a kartel-törvényjavaslat tervezetét. A 14. §-ból álló törvényjavaslat, amely igyekszik a karteleket a gazdasági élet vérkeringésébe a helyes irányba szorítani „törvényjavaslat a gazdasági verseny szabadságát korlátozó megállapodásokról” (kartelekről) hivatalos nevet viseli.

A törvényjavaslat megállapítása szerint a kartel a vállalkozóknak olyan megállapodása, amellyel közszükségleti cikkek termelését vagy forgalombahozatalát és árszabását egymás között a szabad verseny korlátozásával szabályozzák. A törvény mindezeket kartelnek nevezi. (tröszt, szindikátus, konvenció, konzern, fúzió stb.), amely csak akkor érvényes, mint megállapodás, ha írásba foglalták és ha a szabadalmi bíróságnál bemutatják. A törvényjavaslat 4. §-ában a kereskedelemügyi miniszter kartelkérdésekben véleményét adó szervül Budapest székhellyel Kartelügyi Országos Bizottságot szervez. E bizottság elnökét és alelnökét a kereskedelemügyi miniszter nevezi ki. A bizottság tagjai választás, kinevezés, vagy hivatali kinevezés alapján nyerik tisztségüket. Ennél a pontnál rá kell mutatnunk arra a sérelemre, amely az iparosokat azzal éri, hogy a Kereskedelmi és Ipar-kamarák együttesen csak három tagot delegálhatnak.

Ha a kartel a jó erkölcsbe, vagy a közrendbe ütközik, ha közszükségleti cikkek termelését, forgalombahozását vagy áralakulását a gazdasági helyzet által nem indokolt módon akképp korlátozza, hogy a korlátozás a fogyasztók közönség kizsákmányolására, hogy a kartelen kívül álló vállalkozók existenciáját megsemmisítéssel fenyegeti, a kereskedelemügyi miniszter először figyelmezteti és közvetlen tárgyalás útján igyekszik a kartelt a közérdeknek megfelelő irányba vezetni.

Ha ez nem sikerült, vagy a helyzet súlyosága megokolta teszi, törvényszerűen igyekszik az erkölctelen kartelérvényesülést megátolni. Végül esetben a törvény módját ad arra, hogy a kereskedelemügyi miniszter az igazságügyi miniszterrel egyetértésben a kinstári jogi igazgatóság útján a kartel érvénytelenségének megállapítása iránt a közérdekű keresetet megindítsa.

Ebben a közérdekű perben hozott ítélet mindenkiel szemben hatályos.

A kartel érvénytelenségének bírói megállapítását magánjogi keresettel kérheti a kartelhez tartozó vállalkozó és a kartelen kívül álló szakmabeli vállalkozó.

Nagy vonásokban ezt tartalmazza a kartelek megrendszabályozására készülő törvénytervezet, amelynek — ha a közérdek ebben jobban kidomorodnék, — törvénybe iktatására már régen szükség lett volna. Akad kifogásolható ebben a törvénytervezetben, de reméljük, hogy az érdekvéviselők hozzászólásai meghallgatásra találnak és a törvénytervezet a gyakorlati életnek megfelelően a felmerülő javaslatokkal kiegészítetik. Ezek között első helyen említendő meg, hogy a kartelek ármegállapításai illetékes szervek előtt legyen bemutatandó, — azután pedig a javaslatnak ezt a részét kellene megváltoztatni, a mely a „karteliratokra” a titkosság hozzáférhetetlen fátvát borítja.

Mert ha hosszú vajudás után végre egy karteltörvény megszületik, akkor ennek egyetlen főfeladata lehet: az összes gazdasági érdekek tárgyilagossá összegezgetése. Az előtűnk fekvő javaslatban pedig éppen ez kifogásolható. (M)

HIVATALOS RÉSZ.

Leventeoktatás

Értesítjük a leventeköteles — 12 évtől 21 évesig kora — kávéházi alkalmazottakat, hogy a leventeoktatás a IX. Lónyay u. 6. sz. a. iskola tornatermében f. é. szeptember 21-én d. e. 10 órakor kezdődik. Szeptember 21-én az A), szeptember 28-án a B) csoport tartozik megjelenni és így tovább felváltva.

Felhívjuk a munkaadók figyelmét arra, hogy leventeköteles alkalmazottaikat, a következők elkerülése végett (figyelmeztetés, bírságolás 4—40 P-ig, a leventeköteles rendőri elvezetése stb.) pontos megjelenésre utasítsák.

Budapest, 1930. szept. 15.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk. főtitkár. elnök.

SZAKKÉRDÉSEK ROVATVEZETŐ KATONA ISTVÁN

A kávéházi ruhatár

Rövid napok kérdése és az idejé nyár eső-eljárásának utolsó aktusai is leperegnek. Bekérülnek a kávéházi kertek, a nyári, úgynevezett „zöld”-üzemek pedig megkezdik azt a bizonyos hosszú téli álmot, mely az elkövetkező tavaszi napsütésig tart. A likvidáció minden jelével találkozhatunk, ha a városi és zöld üzletek végigtekintünk. Míg az egyik oldalon a haldoklás élenk motivumai jellegzetesek, addig a városi üzemek a hosszú tespedésből most kezdenek magukhoz térni. Itt is, ott is esinostások, apróbb-nagyobb javítások vannak napirnden, jön a téli virág, olajozzák a szellőzőket, átvizsgálják a fűtőtesteket.

Az ősz bekövetkezése azonban egy csalhatatlan jele is van: előkerülnek a naftalinból a felöltő és egyéb kabátok és ugyanekkor megjelenik az első „ősi feecské”: a kávéházi ruhatáros.

Tekintettel arra a nagy fontosságra, melylyel ez a kérdés-komplexum bír, azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha egy kicsit a mélyére is tekintünk.

Először is pár szóval világsuk meg a kávéházi ruhatár szükségességét. Valamennyien tudjuk, hogy még a római jog szabályozta a vendégfogadót „caupo” felelősségét az üzemenek területére bevitt mindenemű érték tárgyakra vonatkozólag. Ez a felelősség, melyet a római jog alapzatán felépült modern jogrendszerek szinte maradéktalanul átvettek, nem kis gond és kárt okozott már szakmánk iparúzóinak, különösen sokat azonban a rokon szállodásiparnak. Szükséges volt tehát valami vállamhárítótól gondoskodni, személyekről, akik anyagi előny kilátásba helyezésével átvállalták ezt a nehéz terhet az amúgy is gondokkal agyonterhelt üzemvezetők fejeiről.

Ez a gondolat teremtett meg egy új műfajt, amely vendégeink körében, őszintén szólva, nem örvend a legnagyobb népszerűségnek, a kávéházi ruhatáros fogalmát. Miután azonban üzleti érdekünk vendégeinknek tetszését és meglegedését kiérdemelnünk, minden igyekezzel arra kell törekednünk, hogy ezt a szükséges

rosszat a lehetőség határain belül kellemsé, könnyen elvisselhetővé tegyük.

A ruhatár beállításával a főcél el van érve, felelősségünket áthárítottuk valakire, aki régi borkedvelő nemzetségből származva, borralvaló ellenében cerberusként őrködik embertársai tárgyaira.

Lássuk most már, milyen szempontok szerint történjen ezen fontos személyiségnek megválasztása és a vele kötendő megállapodást milyen fontos pontok szerint állapítsuk meg.

Tekintettel arra, hogy a kávéházi ruhatáros jómódorától, abszolút megbízhatóságától a téli hónapok üzemenek sima lebonyolítása nem kis mértékben függ, ajánlatos a jelentkező egyéniségének pontos kipróbálása. Az általa megadott, előző munkahelyein tudakoljuk meg behatóan, vajjon képességei, viselkedése, modora megfelelő-e annak a követelményeknek, melyet vele szemben állítani óhajtunk.

Ha úgy látjuk, hogy a jelek szerint ezen a téren nem lesznek előreláthatólag bajok, áttérhetünk az *elmaradhatatlan* megállapodás megkötéséhez. Csodálkozással tapasztaltam a legutóbbi ruhatárosi adófellebbezési tárgyaláson, melyen az ipartestület volt szerencsém képviselni, hogy számos helyen a ruhatárossal írásbeli megállapodást nem kötöttek. Nem győzőm hangsúlyozni, milyen veszedelmeket rejt ez a meggondolatlan hanyagság magában, elvégre a jogeseteknek egész sorozata keletkezhetik egy egész télen át tartó intenzív üzleti tevékenységből, amikor is fél kell készülnie a kávéház tulajdonosának, hogy jogait és érdekét a bíróság előtt megvédehesse. Másrészt a ruhatáros kötelességeinek, de egyben jogainak csak úgy lehet szilárd alapokra fektetett bázist adni, ha a megállapodást pontokra szedve, *írásban* megkötik és annak egy-egy példányát az érdekelt felek gondosan meg is őrzik.

Mielőtt ilyen megállapodás megkonstruálásának egy precíz formáját bemutatom, előbeosztom, hogy ezen irat fontossága alapos és szakszerű felállítást igényel. Helyesen akkor eszelezzük tehát bármely kollegánk, ha annak aláírása előtt, jöghozó vendégeink, vagy annak hiányában mindenkinek készséggel rendelkezésre álló ipartestületi irodánkhöz fordul, nehogy alaki vagy más hibák következtében jogának esetleges érvényesítése előtt ab ovo el legyen ütve.

Nagyjából a ruhatárossal kötött megállapodásnak (és *nem szerződésnek*, mert az bélyegköteles!) a következő főbb pontjai szükségesek:

1. X. kávéháztulajdonos bérbeadja, Y. ruhatáros bérbeveszi a fentvezetett kávéház ruhatárát a kölcsönösen megállapított kezdődátumtól a szezon végéig (legalább május 31-ig), mely idő alatt tartozik a ruhatárosi teendők elvégzésére közösen megállapított és kiválasztott, elegendő személyzetet tartani. Gondoskodni tartozik azoknak közös megállapodással meghatározott öltözékben való megjelenésük

Hacker és Társa

chinnezüst- és alpakkaárúk

Budapest, VII., Sip-u. 6.

Telefon: József 354—55.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Általunk ajánlható előnyös beszerzési források

„THONET-MUNDUS“
 egyesült magyar hajlított fabutorgyárak részv.-társ.
Bpest IV, Váci u. 11a
 Telefon: Aut. 825-01.

KOFFLER A.
 tojáskereskedő
BUDAPEST, VIII. MÁRIA UCCA 19
 Telefon: J. 344-47
 Előkelő kávéházak állandó szállítój.

Jégszekrények, fagylalttartályok
 fagylaltfagyasztó, hűtőköszületek, mosókonyhafelszerelések és ezek javítása.
kádár mester
Makovits József
 V. Váci út 60.

Hávédarálógépek motorral
Habverőgépek
Mayer Hermann és Hirschler cég
 Budapest, VI. Teréz körút 48. Tel. 118-93

Használt villamos motorok adás-vétele.
 Javítás, csere, szerelés garanciával.
RYMORZ
 Budapest, V. Visegrádi ucca 9. sz.
 Telefon: Automata 275-05.

Schraub István
 linoleumfestő mester
 Linoleum, asbest, beton, esztrich, műpadlókészítés, lerakás, áthelyezés, javítás, tisztítás, karbantartás.
 Alapítási év 1910. Tel. A. 180-65.
Budapest, V. Vadász u. 32

Kávéházak legolcsóbb beszerzési forrása mindennemű villanyfelszerelési cikkekben
özv. VÉGH GÁBORNÉ
 hat. eng. villanyszerelő.
Felelős üzemvezető: VÉGH ZOLTÁN
 okl. gépészmérnök.
 Újpest, Mária ucca 14.

Ajánlja vendégeinek gyomorégés ellen szódabikarbóna helyett
Cigelkai István-vizet
 Megrendelhető vezérképviseletnél
V. Sas ucca 29. Tel.: 120-20

MÉZ akác, virág vagy hárs 5 kg-os postacsomagban vagy nagyobb tételben olcsón beszerezhető
BOCZONÁDI MÉHÉSZETE ÚJPEST,
 Széchenyi u. 8. Telefon: Aut. 940-11

STOLLWERCK CSOKOLÁDÉ A LEGJOBB
 Kapható a Budapesti Kávésók Áruforgalmi Részvénytársaságánál

KÖRTING RT.
 FÜT, SZELLŐZ, INSTALLÁL
 Budapest, VIII. Kisfaludy u.11.
 Kérjen ajánlatot

Hűtő, Bán és Mihalik
 elsőtől
Első Magyar Üveggyár R.-T. főraktára
 Budapest, V. Vörösmarty tér 1. sz.
 Telefon: Automata 811-35.
 Vendéglői, kávéházi és szállodai porcellán és üvegáruk legnagyobb választéka külön erre a célra berendezett osztályunkban:
V. József tér 11. Tel.: A. 802-06

Tejszint, csemegevaját, sajtok tojást, tejfölt, túrót legolcsóbban ajánl. — Saját termék.
BUNGIN ISTVÁNNÉ
 tejterméknagykereskedő. — Közép. Vásároszlak
 Belkärzat 20. — Telefon: 827-81

MÁRVÁNYLAPOK
 Új telefonszám: József 435-64.
 Alapítástól — 1897. — Geográfusok.
MAYER ISTVÁN
 márványipari vállalat, Budapest VIII. Nagylemplom ucca 13. szám
 Készletek: Kávéházi, cukrászdai és billiárd márványlapokat minden színben és méretben. Árjajánlatot tessék kérni és olcsó árainról meggyőződni.

ről, nevezetékért teljes anyagi felelősséggel tartozik. Ugy a segédszemélyzet, mint bérlő a vendégekkel a legelőzékenyebben, minden erőszakoskodás mellőzésével köteles viselkedni. munkájában és annak irányításában a kávéház tulajdonosának utasításait mindenben követni.

2. A ruhatári személyzet munkaideje (bérlő is beleértve) hétköznap déli 1 órától, vasár- és ünnepnap délelőtt 10 órától a mindenkori zárásig terjed.

3. A ruhatári díj összegének megállapítása a vendégek szabad tetszésére van bízva, vagyis meghatározott díj nem követhető. A bérlő köteles a forgalmat simán, minden kellemetlenségtől mentesen és feltétlenül személyesen lebonyolítani. Még ideiglenes helyettesítéséről is csak a tulajdonos előzetes hozzájárulásával gondoskodhatik. A kávéházban működő személyzettel minden kapcsolat, beszélgetés elkerülendő. Bérlő tartozik a nála maradt és zárásig ki nem szolgáltatott tárgyakat a kávéház tulajdonosának további megőrzés végett átadni.

4. Bérlő a ruhatárban elhelyezett tárgyak esetleges elvesztése, vagy megrongálása folytán a tulajdonos ellen támasztható igények fedezésére tartozik a szezonbérlet megközdésével egyidejűleg ruhatárát vagy biztosítani és a biztosítási kötvényt, vagy egy X pengőről szóló betétkönyvet a kávéház tulajdonosánál letétbe helyezni.

5. Bérlő felel a ruhatár kezeléséből eredő mindennemű, esetleg még az óvadék, vagy biztosítás összegét meghaladó kárért is, melynek megtérítésére a tulajdonos szabad kezét kap. Az óvadékösszegnek kárból származó esőkkéne esetén tartozik ezt bérlő 24 órán belül az eredeti óvadékösszegre kiegészíteni. Az óvadék a bérlet megszűnté után 15 nappal fizetendő bérlőnek vissza, ami azt a célt szolgálja, hogy így az esetleg még utólagosan bejelentett és igazolt kárigényeknek fedeztetik legyen.

6. A ruhatár kezeléséből és bérletéből eredő mindennemű adók, valamint betegsegélyző járulék bérlőt terhelik, ugyancsak bérlőt terhelik jelen megállapodásnak bírói felhasználás eseteire szükséges illetékek, addig azonban feltétlenül illetékmentes.

7. A ruhatár bérleti összege P....., mely összeg egyidejűleg (vagy alább meghatározott részösszegekben felvétetik).

8. Ha fentvezetett bérlő jelen megállapodás bármely pontját be nem tartaná, vagy ellene a vendégek köréből többszörösen súlyos panaszok esnének, úgy ezt a tulajdonos bérlet- és megállapodászegésnek tekintheti és azt kártérítési igénymentesen felbonthatja. Vitás esetekben az ipartestület elnöksége dönt.

Ezek volnának főbb vonalában a szükséges pontok, mely a ruhatárosnak szerepét a kávéházban körülhatárolják. Természetesen lehet-

nek egyéni kívánások is, melyeket az üzem természetéből megkiván, ezeket is a lehelyesebb minden szóbeli megtárgyalás után papírra is vetni.

Végül a már elmondottakhoz egy pár megjegyzést szeretnék fűzni, hogy úgymondjam, egy pár használati utasítást.

Vigyázzunk nagyon arra, hogy a ruhatáros ne erőszakoskodjék vendégeinkkel, mert ez a legnagyobb mértékben ártalmas lehet üzletünkre. Elég egy tekintet, mellyel a vendéget illetik és az többé a lábát be nem teszi hozzánk. Ugyanez áll a ruhatár honorációjára is. Akármit is ad a vendég, azt illő reverenciával kell megköszönnie, mert értessük meg vele, hogy a ruhatár díjlatlan, a vendég csak saját akarata-ból, jóindulatából adja azt, amit a ruhatárosnak juttat.

Bár a betegsegélyző bejelentést és a járulékok, adók fizetését a bérlő köteles végezni, mégis célszerű azt időnként ellenőrizni, mert felelősségre ezekért a tulajdonosnak is szóltak vonni.

Legfőképpen pedig ügyeljünk arra, hogy a bérleti összeget olyan méltányosan állapítsuk meg, amely mellett a ruhatáros is megtalálja számítását. Ha a bérleti összeg túl magas, ez lehetetlen állapotra vezet, a tulajdonost folyton siránkozással vektálják, a vendéggel szemben erőszakoskodnak, egyezővel felborul a kávéház békeessége és fegyelme. A ruhatárosnak is meg kell élnie, alkalmazottait, betegsegélyzőt, adót kell fizetnie, legyünk tehát méltányosak és csak olyan összeget kívánjunk, amire az valóban képes is saját fenntartása mellett. Ha a fenti pontokon kívül még erre is kellő gondot fordítottunk, akkor nem kell félni, nem lesz semmi incidens, vagy összeütközés, am bizonytalan anyagi előnyöknel sokszorosan többet ér a mi üzemeinkben.

Katona István.

Hantos Testvérek Rt.
 festő, mázó és lapelőző iparüzem
Budapest, VI. Horn Éde ucca 5
 Telefon: 194-51 és 185-23

Kávéházak, szállodák, éttermek, festő, mázó és falkárpit munkáitait művészi kivitelben végezzük.

Fischer Testvérek, Könyvesi és Pollák
 üvegcsiszoló és tükörgyár részvénytársaság
 szállít a legolcsóbban csiszolt tükröket és üveget. Hibás tükrök javítása. **Márványüveg falburkolat:** oszlopok, konyha és mellékhelyiségek részére
Budapest VIII, Koszoru ucca 30. Telefon: József 324-97

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?
 Szeptember 20-ig megfizetendő a nem általánosanított kávéházak vígalmi adója.
 Szeptember 25-én délután félét órákor előjárósági ülés az ipartestület tanácsstermében.
 Október 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi házbér harmadik részlete.

Október 6-ig megfizetendő az általánosanított és nem zenés kávéházak vígalmi adója.

Október 10-ig fizetendő a Budapesti Kávésók Fényfűzési és Forgalmi Adóközösségének járó általánosanított adója.

Október 15-ig fizetik a fényfűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A munkanélküliek segélyezésére szolgáló gyűjtés folytatandó és annak eredménye hetenként be-küldendő.

Megszerezte már a Magyar Kávésók Évkönyvét?

VASS JOZSEF m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter váratlan elhunytát az egész ország mély-séges fájdalommal gyászolja. Mi is, mint a ma-gyar gazdasági élet egyik esportjának orgánuma, fájdalommal kegyelettel emlékezünk meg e közle-tünket ért nagy veszteségről. Vass József minisz-ter működését, jóakarátát és megértését alkalmunk volt közvetlenül — vitális érdekeink tárgya-lása alkalmával — megismerni és hallásan tesztünk tanúságot arról az államférfiúi gondolkodásról és gyakorlati érzékről, amellyel a legsúlyosabb problé-mák mélyére behatolt és azokat megoldani és minden jogos érdeket megóvni igyekezett. Nagy társadalompolitikai alkotásai a Lex Vass I és Lex Vass II, ha egyszer azok az életbe teljesen be lesz-nek illesztve, törvénytarunk hasábjain fogják megőrizni Vass József emlékezetét. A magyar ká-véipar őszinte gyászszal veszi tudomásul a köz-életünket ért veszteséget és Vass József emlékét nemzetünk legjobbjai között fogja megőrizni.

Házasság. Gundel Károly, országsszerte ismert közkedvelt vendéglős Tinka leányát mult hó 23-án eljegyezte Latinovics Oszkár madarászpusz-tai földbirtokos.

Örvendtes családi esemény. Ipartestületünk érdeemes alelnökét, Gál Arnoldot, leánya Unger Edéné úrnó, egy kis leányukkal ajándékozta meg. Örömmel gratulálunk.

A Törley cég jubileuma. A Törley József, és társa cég előkelő kiállítású füzetben ad számot a Törley pezsgőgyár 50 éves fennállásáról. A gyár alapítója esantavéri Törley József 1880-ban alapí-totta meg gyárát Budafokon (Promontor), hogy hazánkban a valódi francia pezsgőgyártást meg-honosítsa és így a gyáralapítás ötvenéves fordulója a folyó évre esik. Ez ötven év alatt a gyár a világegyet sorába lépett és a háborús idők okozta nehézségeket leküzdve, a mostani tulajdonosok: esantavéri Törley Antal, Balint, Dezső és Tibor kezében további fejlődés elé néz. A Törley gyártmányok ez ötven év folyamán valóságos fogalom-má váltak és a jubilálás cég a magyar ipar reprezen-táns vezető márkájává vállott. A jubiláris füzet magyar, német és francia szövegben ismerteti a gyár multját, működését és kitünő fénynyoma-tokban ismerteti annak telepét, a gyártási foly-matot és annak egyes fázisait. Amikor felemlít-jük meg, hogy a jubilálás cég fennállása alatt mindenkor példaadó módon támogatta a kultúra-lis és ipari törekvéseket, őszinte örömmel üdvö-zöljük és további sikeres működést kívánunk.

Előjárósági ülés. A Budapesti Kávésók Ipar-testületének előjárósága f. é. szeptember 25-én délután félét órákor kezdi meg ősi munkásságát. Az előjárósági üléselt emlékeztetéssel teszi az a kö-rülmény, hogy ez alkalommal fogja igénybe ven-ni az újonnan épített és a testület presztizsét méltóképen reprezentáló tanácsstermet.

Az üzemutódlás kérdésének rendezése ügyé-ben lapunk mult számában cikket közöltünk, mely-nek tartalma szerint a kérdés elintézése az IPOSz erőlyes közbelépésének köszönhető. Utóbb alkalmunk volt megállapítani, hogy nemcsak az IPOSz, de az Országos Kézműves Testületnek és az intézmény nagyrédemű elnökeinek, Hadik János grófnak legalább is olyan része van az eredmény kivívásában, mint az IPOSz-nak. Hadik János gróf ugyanis a felsőházban tartott nagy beszéde-ben a legerélyesebben követelte az üzemutódlás körül felmerült igazságtalanságok legsürgősebb rendezését. Az Országos Kézműves Testület úgy a kormányhoz intézett előterjesztéseiben több íz-ben követelte a Társadalombiztosító Intézet ridex és méltánytalan gyakorlatának revízióját. Végül is a munkabiztosító bíróság itélettel elmarasz-talta a Társadalombiztosítót és ezzel a leghatáro-zottabban kényszerítette az intézetet eddigi gya-colatának beszüntetésére.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

A szakiskola tanévének megnyitása. Ipartestületünk szakiskolája az ipartestületi székházban lévő új helyiségében az 1930—31. évi tanévét megkezdte. A beírt tanulók száma 38, azonban sajnálatos tapasztaljuk, hogy a munkaadók egy része még tanoncát nem íratta be. Ezúton is figyelmeztetjük a munkaadókat, hogy a tanoncok iskolalátogatása törvényen alapuló kötelezettség, melyért a munkaadó felelős.

Szállodai podgyász-autójárat. A pécsi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy egy szállodának, ha kizárólag szállodája vendégei poggyászáinak a vasútról való felhozatala, illetve leszállítása céljára kíván teherautót járatni, semmiféle külön engedélyre szüksége nincs, mert ezt, mint szállodai üzeméhez tartozó műveletet, szállodai iparrendelvénye alapján jogosult végezni és gyakorolni.

Ha az alkalmazott nem találta az általa hosszú időn át jogfenntartás nélkül felvett havi illetményekkel és egyéb mellékkeresettel annukáját megfelelően díjazottnak, jogában és módjában állt a szolgálati viszonyának a megszüntetését szorgalmazni, de követelésekkel utólag nem állhat elő. (Curia 490—1930. Magy. Törvénykezés.)

Kofényi Kornél

Konzervgyár

Budapest, IX., Kincsi uca 25

Telefon: József 323—00. — Cég alapító: 1879

3 a m j e i elsőrangúak!

Kajszi-barack-íz minőségben fölülmulthatatlan.

Kapható a Budapesti Kávészakosok Árszabványtervező Társaságánál.

Az üzleti élet igen gyakran foglalkozik az üzleti ajándékozás kérdéssel és igen különbözik a felfogások a versenytisztelesség szempontjából az ajándékozások megítélésénél. A választott bírósági joggyakorlat tisztességtelen versenynek tart minden olyfajta ajándékozási ígéretet, amely nem ellenőrizhető. Így például azok a hirdetések, amelyek ajándékot ígérnek minden tizedik, huszadik, vagy századik vevőnek, már csak ellenőrizhetetlen voltak miatt is a verseny tisztességére ütköznek. A zsüri az ajándékok adását, illetve az ajándékok adására rendszeresen felépített üzletvitelt elvben helyteleníti. A zsüri erkölcsi felfogása szerint az ajándékozás a vevőt az áru valódi értékéről alkotott fogalmában megtéveszti, amiért is kívánatos, hogy az a kereskedő, aki bármilyen okból áruját előbban adja, illetve adhatja, az árát mérsékelje és ne igyekezzék ajándék juttatása által az áru- (főáru) valódi árát elhomályosítani. Nem tekinthető azonban tisztességtelen versenynek az oly tárgyak osztogatása, melyek a szokásos figyelmességük határait meg nem haladják, amely tárgyak az áru értékével arányban álló reklámtárgy erejével hatnak — és az ajándéktárgyakon attól elválaszthatatlannal vannak megjelölve — reklámtárgyként szerepelnek (végtül az áruval (főáruval) rokontermészeti árucikkek. A zsüri elvi álláspontja mellett hangsúlyozza, hogy a tisztességtelen verseny fennfoglása az egyes konkrét esetek ténykörülményeinek gondos mérlegelése alapján és a versenytörvény rendelkezéseinek figyelembevételével döntendő el.

A keresmai hitellről szóló rendelkezést nem változtatják meg. A Szállodások Szövetsége azzal a kérelemmel fordult a belügyminisztériumhoz, hogy a vendéglősök általuk hitelezéséből származó követelése minden korlátozás nélkül bírói úton is érvényesíthetők legyenek. A miniszter a felíratra elutasító választ adott, mert továbbra is fenn kívánja tartani a keresmai hitelezési tilalmat. Érdekes, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara az italfogyasztás esikkenésének egyik okulát hozza fel, hogy a keresmai hitelt megszüntették.

1200 pengős lakbérleti ügyek a békebíróság előtt. A békebíráskodásról szóló törvénytervezet, amely általában a száz pengőn aluli ügyeket utalja a békebíróság elé, a bérleti viszonyok tekintetében meglepő kivételt tesz. A bérleti viszonyok megszüntetése tárgyában az eljárás abban az esetben is a békebíróság elé tartozik a tervezet szerint, ha az évi bér 1200 pengőt meg nem halad. Az ítélet ezekben az ügyekben természetesen fellelvitelre való tekintet nélkül végrehajtható és az eljárás kivételek szabályok szerint folyik.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara vizsgálat tárgyává tette a világgazdaság mai kritikuss helyzetét. Az azt előidéző okok megállapítása a következők sorrendben történt: a) Az első ok a termelési képesség megnövekedése, mely túlnőtt a népesség szaporodásán. Ezt a háború okozta ipari fejlődés és a tömeggyártás idézte elő, különösen több országban az a vágya, hogy tökéletes ipari gazdaságra tegyen szert. b) Második ok a fogyasztás esikkenése, amely a komoly mezőgazdasági válságnak következménye épűgy, mint-ahogy összefüggés van néhány nagy piac megszüntetése és az életszínvonal süllyedése között. Oroszország, Kína és India több mint 900 milliónyi népességének életstandardja jóval a háborúelőtti színvonal alá süllyedt. Idesorolható továbbá a világ összes ipari államaiban egyformán tapasztalható az a jelenség, hogy a kiskereskedői árak nem követték párhuzamosan a nagykereskedelm

árait. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara megállapítja ezeket a tényeket és felhívja azokra az egész világ kormányainak figyelmét. Kéri egyrészt a kormányokat, hogy tegyenek meg minden intézkedést a termékek nemzetközi esztergének elősegítése érdekében, másrészt a bankokat szólítja fel, hogy igyekezzenek minden tőlük telhető elkövetni az arany túlságos felhalmozása ellen, könnyítsék meg továbbá a hitel igénybevételest mérsékelt kamatok mellett, végül indítsák meg a tőke szabad körforgását.

Elkészült a karteljavaslat. A tervezet szerint a kartelmegállapodásokat írásba kell foglalni és be kell mutatni a szabadalmi bíróságnak. A kartelek megvizsgálására egy országos bizottságot szerveznek. A bizottságba két tagot a képviselőház, kettőt a felsőház, három az iparkamarák, három az agrárkamarak, egyet-egyet a tőzsde, ügyvédi és mérnöki kamara küld ki. A fogyasztókat két polgár képviseli. Ha a kartel a miniszter felhívására nem szünteti be kártékony eljárását, úgy a miniszter vámpolitikai, iparrendészeti vagy más közigazgatási természetű intézkedést tesz. A budapesti Tábla keretében egy külön kartelbíróság fog működni, annak megállapítása céljából, hogy közérdekelles-e a kartel működése. A tervezetet a Kamara megküldte az összes ipartestületnek véleményadás végett.

A vendég mulat, a vendéglős fizet. A kir. Kuriának jelenleg is érvényben lévő 18. sz. jogegységi döntvényére való tekintettel vendéglősök, akiknek nyilvános helyiségében előzetesen megállapított műsor nélkül játszó zenekar (pl. cigányzenekar) ad elő a szerzői jogi törvény által védett, akár közszíjban forgó zenedarabokat, már ennél a ténynél fogva olyanoknak tekintendők, akik valamely zeneművet nyilvánosan előadnak. Ha a vendéglős eltűri, hogy a bárki részére nyitva álló, vagyis nyilvános helyiségében a vendégek szórakoztatására cigányzenekar játszik, noha azt nem is ő fogadta fel, ezzel már önmaga is igénybe veszi a zenekart iparának előnyösebb kihasználására. (Curia 3245—1928. 1930. — Magy. Törvénykezés.)

Adó és betegsegélyező ügyében tett egyoldalú bejelentésekből a szolgálati viszony fennállásának megállapítására következtetni nem lehet, ha a megállapított tényállásból vont okszerű következtetés szerint a szolgálati viszony már a felek egyező akarata alapján megszűnt. (Bp. Tábla VI. 1357—1930. — Magyar Törvénykezés.)

A szolgálati szerződés felbontásával kapcsolatban a felek igényeiket egyezsége szabadon rendezhetik és őket abban az 1910—920. számú rendeletben foglalt rendelkezések nem gátolják. (Curia 7638—1928. Magy. Törvénykezés.)

Az alkalmazott abban az esetben, ha fizetés, fizetés természetével bíró javadalmazását a munkaadó leszállítja, vagy, ha az őt egyébként szerzett jogaát illetően hátrányosabb helyzetbe hozza, az Ip. T. 95 § b) pontja értelmében a szolgálatból azonnali hatállyal kiléphet. (Bp. Tábla. 2186—193. — M. Törvénykezés.)

Az Országos Társadalombiztosító Intézet által szedett kézbesítési díj tényleges megszüntetését kívánják az OTI közgyűléséhez intézett felterjesztésekben az érdekelték. A felirat megállapítja, hogy az 1929-ben megjelent miniszteri rendelet a kézbesítések alkalmával felszámítani szokott 76, illetve 53 filléres portót törölte ugyan, azonban ez a rendelet a magyar kézműves és kisiparosoknak igen csekély töredékére nézve jelent könnyítést, mert a hivatkozott rendelet kimondja, hogy kizárólag azoknál nem számítható fel portó, akik nincsenek hátrálékban, továbbá csak akkor marad el ez a portó, ha az Intézet helyben, kézbesítője által kézbesítette a járulékkimutást, ellenben a vidéki kézbesítéseknél a portót továbbra is felszámítják. Ez a rendelkezés felvettett a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszternek 1700—eln. 1429. számú rendeletével életbeléptetett OTI alapszabályok 25. §-ának 10-ik bekezdésébe is. Ezzel az intézkedéssel azok, akik nem laknak a kerületi pénztárak székhelyén, hátrányba kerülnek a kerületi pénztárak székhelyén lakókkal szemben. Tekintettel a súlyos gazdasági helyzetre, valamint az egyenlő elbánás elvére, indítványozzák, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint az alapszabályoknak hivatkozott részét megváltoztatja, olyképpen, hogy a kézbesítési díj minden feltételtől függetlenül teljesen töröltessék és a járulékkimutatók kézbesítése alkalmával a munkaadóval szemben semmiféle portó nem számítható fel.

Még mindig kékik a kávé és tea vámemelés pórtendeleitén kiadás. Az összes fővárosi kereskedelmi érdekképviselők, valamint a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara eljárta úgy a pénzügyi, mint a kereskedelmügyi kormányánál a kávé és tea vámjának emelését körülíró rendelet enyhítése ügyében. Tekintettel arra, hogy a rendelet végrehajtásához is feltétlenül szükséges pórtendeleitén kiadását mindkét gazdasági miniszter megígérte. Ennek ellenére a június hó 28-án megjelent rendelet módosítása a mai napig még mindig nem történt meg. Ugyancsak erőteljes a panasza a gazdasági érdekképviselők körében az iparosok forgalmi adó elengedésének végrehajtására irányuló pórtendeleitén meg nem jelenése miatt. Tudnillik ugyancsak a boletta-rendelettel kapcsolatban bocsajtották ki e rendelkezést, mely

TÖKÉLETES

Optima

JÁTEKÁRTYA
HAMBURGER és BIRKHOLZ
BUDAPEST.
TELEFON I. 902-57, 903-46

annak ellenére, hogy egy belső (a pénzügyi közegek részére megjelölt) magyarosítást rendelkezést vont már maga után, még mindig nem hajtható országsszerte egyöntetűen végre.

Az iparosok a balesetbiztosítási előleg ellen. Az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűléséhez indítványt terjesztettek be a kézművesipari érdekképviselők a balesetbiztosítási előleg megszüntetésére. Az előterjesztés szerint a balesetbiztosításnak ez a mai rendszere, hogy az Intézet a balesetbiztosítási járulékokra előleg szed, még pedig olyanoktól is, akiknek nincs semmi munkájuk, továbbá tekintettel arra, hogy az 1927. évi XXI. tc-nek 65. §-a nem írja elő azt, hogy az Intézetnek előleg kell szednie, hanem csak azt, hogy az Intézet előleg szedhet a balesetbiztosítási járulékokra, tekintettel továbbá arra a körülményre, hogy a balesetbiztosítási járulékoléleg terhére még a 24%-os késedelmi pótlék is súlyosbítja, mondja ki a közgyűlés, hogy: a balesetbiztosítási járulékoknak mai rendszerét megváltoztatandónak tartja, miért is felkéri az Intézet igazgatóját arra, hogy sürgősen dolgozzon ki javaslatot a balesetbiztosítás rendszerének megváltoztatására.

Szüntesse meg a Társadalombiztosító az uszókamatot. Az IPOSz előterjesztést tett az Országos Társadalombiztosító Intézet e hó 28-án megtartandó közgyűlésének, melyben rávilágít arra, hogy a Társadalombiztosító Intézet hátrálékos járuléka után fizetendő 24%-os késedelmi pótlék át-törli az uszortörvényben lefektetett ama elvet, hogy tiltja a 8%-on felüli kamatok szedését, továbbá tekintettel arra, hogy a 24%-os késedelmi pótlék nem éri el célját, mert ha a munkaadónak nincs pénze a járulék fizetésére, akkor a 24%-os késedelmi pótlék sem képes a hátrálékot a járulék megfizetésére ösztönözni, legfeljebb a kisész-tenciák tönkretételére alkalmas. Ennekfoga kéri a felirat, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint felíratl fordul a magyar királyi népjóléti miniszterhez avégből, hogy terjesszen a törvényhozás elé olyértelmű novellaris törvényjavaslatot, amely által a mostani 24%-os késedelmi pótlék leszállítatik oly mérvben, mint amilyen késedelmi kamatot az állam az egyes adók befizetésénél alkalmazni szokott. Az elnökség javasolta, hogy egy évre próbaképpen a kamat 12%-ra szállítsák le.

A beszerzési vagy piaci áron alul való eladás nem tisztességtelen verseny. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő választott bíróság egy ítéletének indokolása megállapítja, hogy a szabadverseny elvén alapuló gazdasági és kereskedelmi rendszer mellett a piaci áron alul való eladás, sőt előállítás beszerzési áron alul eladás is, ha az a valóságban megfelel, rendszerint megengedett reklámeszköz, még akkor is, ha annak esabitó hatásával kapcsolatban a versenyző más, nem alacsonyabb árújának eladási lehetősé-

Suppan Champignon-Kulturák, Budatétény

Allandóan friss francia champignon gombatermelő: napi áron. Gombahozzók. Oszi-barack kultúra. — Este 10 óráig beérkező rendelések másnap d. e 10 óráig házhoz szállítanak. — Telep: BUDATÉTENYI Irodai BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 21. II. 4. Telefon: Automata 845—10.

GALVANÓ-MAGNA

fémipari megmunkálóüzem.

Budapest, VII., Miksa-u. 9.

Speciális kávéházi fém- és alpacacédeny javítás és felújítás.

csillárok átalakítása és színezése. Ezüstözés, araszó, ónozás, nikkelezés, vörösrézezés, fémszész, pontos munka, olcsó árak.

MOCZNIK MUSTAR A LEGJOBB! KAPHATÓ MINDENÜTT!

gét fokozza és versenytársai üzletét ezzel bármely mértékben hátrányosan befolyásolja.

Mi történik a baleseti kártalanítással. Gyakori, hogy a baleset esetén bejelentik a balesetet, de mert a betegségre pénztár a baleseti sérültet gyógykezelés után munkaképesnek jelenti, a baleseti eljárás megszűnik. A baleseti sérült évek után, amikor a baleset következtében már nagyon érezhetővé lesz a keresőképesség csökkenése, sokszor sikertelenül keresi az újrafelvételt. Hogy a baleseti sérültek ügye minden esetben letárgyalható, szükséges, hogy minden baleseti sérült foglalkozás után, de legkésőbb a balesetet követő tizedik héten jelentse be a Társadalombiztosító Intézetnél kártalanítási igényét.

Minden kávész tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Második Magyar Hét: október 18—26. 1928-ban a külkereskedelmi mérleg folyton növekvő passzív vitása a gazdasági élet összes tényezőit ennek a bajnak leküzdésére készítette. Ebben az atmoszférában született meg két évvel ezelőtt a Magyar Hét megrendezésének gondolata is, amelynek akkor Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter állott az élére és amely akéiőt igen nagy sikerrel tartották meg. A Magyar Hét előkészítése a magyar ipari és mezőgazdasági termékek népszerűsítése volt. Ennek az akciónak volt részben köszönhető az, hogy a kereskedelmi mérleg passzivitása azóta teljes mértékben megszűnt. Ujabbban egy másik nagy gazdasági baj jelentkezik az országban és ez a folyton fokozódó munkanélküliség, amelynek okai között igen fontos, sőt döntő szerepet játszik az, hogy a magyar közönség az összes fogyasztási cikkekben még mindig nem keres magyar árut és nem az! fogyasztja elsősorban. Az ezévi Magyar Hét megrendezésénél a vezérmomentum éppen az, hogy felvilágosítsák a magyar közönséget arról, hogy mindenki, aki nem magyar árut keres és fogyaszt, részben oka a magyar munkanélküliségnek és az azzal kapcsolatos társadalmi nyomornak. Ebből a megfontolásból indul ki az ez évben október 18—26-ig az ország kereskedelmi és iparkamarái által megszervezte egyöntetűen szervezendő második Magyar Hét. Az akció előmunkálatai már a nyár közepe óta folynak. Az egyes kamarák már hetekkel ezelőtt felállították az ország minden nagyobb városában a Magyar Hét helyi szervezőbizottságait, amelyek a kereskedők és iparosok jelentkezősét megindították. Budapesten a Magyar Hét rendezése már eddig is több mint 10.000 kirakatot tart nyilván, amelyek a főváros főbb útvonalain és a Cityben kellőképpen fogják reprezentálni a magyar ipari és mezőgazdasági termelés gazdag skáláját. Az idei Magyar Hét, amely élő katalógusa kíván lenni a magyar termelésnek, rendkívül gazdag program keretében fog lezajlani, a melynek egyik legkimagaslóbb eseménye és attrakciója lesz a magyar ipari munka nagy menete.

Folytonégő kályhák. Phönix gyártmány, 1 db 1000 □, 1 db 700 □ fűtőképességgel cladók a Club kávéházban, Lipót körút 16.

Kávéházi helyiség frekvenciált vidéken — esetleg berendezéssel is — a legkedvezőbb feltételek mellett kiadó. Bővebbet lapunk kiadóhivatálában.

Munkanélküliség. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal legújabb adatai szerint 1930. június havában a keresztnyomozó és szociáldemokrata szakszervezetek által kimutatott munkanélküliek száma 19.789 volt, 34,5 százalékkal több, mint az előző év ugyanezen hónapjában és 4,5 százalékkal kevesebb, mint 1930. május havában. A férfi munkanélküliek száma 17 ezer 24 (86 százalék) az előző hónappal szemben 4,9 százalékkal csökkent, a nőmunkanélküliek száma 2.765, ugyancsak esett 2,4 százalékkal. Foglalkozási megoszlás szerint emelkedett a munkanélküliség a bőriparban (8,9 százalék), a ruházati iparban (3,7 százalék), az élelmezési iparban (3,2 százalék), a vasiparban (2,3 százalék). Legerősebben csökkent a munkanélküliség az építőiparban (14,2 százalék), a szállodai és éttermi alkalmazottaknál (11,4 százalék).

Az ipar reprezentációs felvonulása. A fényes sikerrel megrendezett Szent Imre-ünnepségek keretében aug. 20-án a budapesti kézművesipar is megrendezte szenzációs sikerű festői felvonulását. Az összes lapok az elragadtatás hangján nyilatkoztak a felvonulás nagyszerű effektusáról. — Mindenesetre hálás köszönet és igaz elismerés jár mindazoknak, akik közreműködtek, a magunk részéről pedig őszintén sajnáljuk, hogy egyéb bajok miatti elfoglaltság következtében nem maradt elegendő időnk a kávésipar részvételének kellő előkészítésére. Kétségtelen, hogy a stílusos és nagyszabású felvonulásba csak arányaiban és a kivitelben teljesen méltó kávésipari csoport tudott volna beilleszkedni.

Képesítés igazolása nélkül is újból kiadandó az iparigazolvány a budapesti kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása szerint — annak, akinek képesítéshez nem kö-

tött olyan iparra, amelyef az 1922. évi új ipartörvény minősített képesítéshez kötött iparnak, a törvény hatálya lépése előtt volt iparigazolványa és mesterségét az abban hagyás előtt legalább két éven át gyakorolta és a szünetelés tartalma a törvény életbe lépéséig tíz évet nem halad meg. A szerzett jog ily irányú figyelembevétele az iparjog területén névumot jelent.

Tisztességtelen verseny az áron alul való árusítás. A bíróság, ugyancsak a Kereskedelmi és Iparkamara zsürije nálunk azt a gyakorlatot követi, hogy az áron alul való eladást nem minősíti tisztességtelen versenynek. Ellenkezőleg: a kamarai zsüri ismételt arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az áralkuláció megköltése a kereskedelem szabadságában ütközik és hogy a beszerzési áron alul való eladás sem tekinthető tisztességtelen versenynek. A külföldi joggyakorlat más irányban halad. Németországban már régebben kimondták a bíróságok, hogy a termelő által megállapított áron alul való eladás még akkor is kimerítheti a tisztességtelen verseny fogalmát, hogyha a kereskedő semmilyen irányban nincs megköltve. Hasonló álláspontra helyezkedett most az osztrák legfelsőbb bíróság is, amely csak egy kivételt engedett meg szabály alól, mégpedig azt, hogy a kereskedő beszerzési áron alul eladhat, hogyha az ár túlságosan magas volt.

Zwack likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös esemegebor készíti. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del. zárt palackban szintén 1.80 P. Ez a Vermouth esemegebor vasárnap is mérhető.

Fürst Bernát

budapest legrégibb és legmegbízhatóbb művészügynöksége

Budapest, VII., Hársfa u. 40. Sürgöncim: Artistik Budapest, Telefon: József 465-60.

Női kamaranegyves, női zenekarok, jazz- és szaló-zenekarok, cigányzenekarok énekes bázongoristák artisták és táncművészek közvetése.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.
VIII., József körút 38. Telefon: J. 392-77

Ajánlunk:

MÁLNASZÖRPÖT,
garantált utóprésmentes succusból 65—67% cukortartalommal kg.-ként 1.80 pengő árban.

50 kg.-nál nagyobb mennyiség átvételénél fenti árból 10 fillér engedményt,

100 kg.-nál nagyobb mennyiség átvételénél fenti árból 20 fillér engedményt nyújtunk kg.-ként.

Az eredeti
SIDOL

fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermék gyára R.-T.
Telefon: Z. 66-86, 68-27

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. — Óvakodjunk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17.

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapítotott 1824.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV., Ferenc József rakp. 6. Tel.: A. 843-39

Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: József 396-32.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők

VII., Király u. 39. Telefon: 428-14.

Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek, Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegaruk és Fentiek kölcsönzése
Költségvetés díjtalan.

A. MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya